

netul Ministerului, mărturisii că, în adevăr, el e autorul acelei scrisori. Fu arestat și condus la închisoarea Mont-Valerien. A doua zi fu găsit mort în celula sa: își tăiasse gâtul cu un briciu. Acest colonel jucase un rol important în procesul din 1894 contra lui Dreyfus. El fusese un martor principal, în urma mărturisirilor căruia consiliul condamnasă.

La 3 Septembrie Cavaignac demisionă. Iși crease o situație imposibilă.

Chestia revisuirii procesului Dreyfus se agita mereu. Majoritatea miniștrilor erau pentru.

La 3 Septembrie d-na Dreyfus face o nouă cerere bazată pe falsul făcut de Henry.

Consiliul de miniștri admite în principiu cererea de revizuire și dosarul afacerii se trimete comisiei de revizuire.

La 23 Septembrie comisia de revizuire, se pronunță. Voturile erau egale pro și contra.

La 26 Septembrie consiliul de miniștri decise ca să se trimită afacerea secției criminale a Curții de casație.

Procurorul general Manau cercetă dosarul.

La 4 Octombrie își depuse rechisitorul.

În timp ce Camera Criminală trebuia a se pronunța pentru revizuire, unul din consilierii Curții de Casație, un imperialist, d. Quesnay de Baurpaise se retrage din magistratură, producând un mare scandal în jurul acestei demisiuni, pe care o bazează pe ilegalitatea ce domnește în sinul Camerei criminale care voeste a revizui procesul inovatului Dreyfus.

În Cameră iarăși noii interpelări, noii scandaluri.

Se aduce un proiect de lege de excepție prin care această interminabilă afacere Dreyfus să fie judecată de completul Curții.

În fine, Franța așteaptă câte-va luni cu încredere veridictul afară de ori-ce bănuieț al înaltei Curți de Casație.

La 22 Maiu, la orele 3 p. m. Președintele Mazeau a cetit sentința prin care înalta Curte de Casație casează judecata consiliului de război din 1894 pentru următoarele două motive:

1) pentru că documentul care conține cuvintele Canalia de D. nu e privitor la Dreyfus și a fost comunicat în mod secret consiliului de război.

2) pentru că s'a recunoscut că hârtia pe care e scris borderoul e identică cu aceea a scrisorilor lui Esterhazy, precum identică este și scrierea.

Înalta Curte de Casație declară de asemenea neexistente mărturisirile de vinovăție ale lui Dreyfus, prin urmare Curtea admite cererea de revizuire și trimite pe Dreyfus, înaintea consiliului de război din Rennes, departamentul d'Ile-et-Vilaine, spre a fi judecat asupra chestiei dacă el a întreținut raporturi cu o putere străină, spre a le permite de a întrebuița sau a înlesni ostilități în contra Franței.

Iată dar, în fine după o agitare de 4 ani, că Franța a fost satisfăcută, că dreptatea a răușit.

Dreyfus va fi adus în patrie, va fi probabil achitat de noul consiliu, afacerea se va înmormânta.

Dar Franța va sta liniștită ?

O, de sigur nu. Temperamentelor de neurastenici ale Parisienilor le trebuie tot-d'a-una agitare. Și vor inventa ei vre-o nouă *afacere*, care să le mai procure ceva care să iasă afară din obicinuit.

UN REPUBLICAN

ISTORICUL BACȘISULUI.

Cuvânt fermecător care deschide până și... porțile raiului.

Nu știu dacă *portarul* nemuritor al dreptilor și fericitelor în viața de apoi va fi atât de tare în cât să reziste la sunetul plin de mister al cuvântului *bacșis* și să nu deschiză porțile chiar unui nevrednic a sta în eden.

Azi bacșisul e omnipotent și universal.

La noi, mai cu seama, e inerent obiceiurile rămase de la Turci: japcă și interes.

Vorba e turcească, dar s'a împământit cu dispensă de stagiu și cu unanimitățile Corpurile nelegiuitoare.

Și când cugeți că, obiceiul de a da bacșis e foarte vechiu și că el există de când sunt în lume oameni săraci care fac servicii celor bogați și generoși!

Generalisându-se, obiceiul acesta a produs firește abuzuri și a dat loc la tot felul de critice și plângeri. E și drept că în unele țări,— și din cele mai multe sunt orientale—el a ajuns să fie o adevărată obsesiune pentru călători mai ales. El e un eustur și o plagă universală. Țara clasică a bacșisului e negrișit Turcia de unde a și venit la noi, cuvântul dar nu e mai puțin adevărat că și Germanii se pricep să îți scoată câte un «trinkgeld» la tot pasul și la toată mișcarea. Ast-fel cineva povestea că la băile Carlsbad sunt niște băețai postaiți anume prin alee și care îndată ce vizitatorul scapă bastonul pe jos, se reped și îl ridică, întinzând apoi mâna: «trinkgeld»!

Iată acum câte-va amănunte asupra desvoltării, ca să zicem așa, a acestei dreptinderi în Franța.

Cuvântul de azi («pourboire») e relativ modern: înainte se zicea «vinul feciorului» sau pur și simplu «vinul».

Se știe că vinul juca, în vechime, un rol foarte important în viața publică și privată puține evenimente se îndeplineau fără dansu. Mai întâi în Franța se obișnuia a se oferi oaspelui pâine și vin, cum la noi i se presintă pâine și sare. Persoane miloase distribuiau săracilor și bolnavilor vin, și îl lega în acest scop bisericile și mănăstirilor. Nu se făcea nici un târg fără un aldamaș o oală cu vin, pe care părțile o beau în sănătatea lor. Legendă d'Anssy pretinde chiar că în secolul al 15-lea, când se executa cineva, se da de băut vin judecătorilor și persoanelor oficiale care asista la execuție și că acest *aldamaș* era plătit de... călău.

În evul mediu «vinul» era o gratificațiune de onoare în general care se da, sau în natura sa sub forma unui present oare care, chiar în bani. Se da *vinul de nuntă* preotului care celebrase căsătoria, *vinul preotului* cu ocaziunea unui botez.

«Vinul» servea de asemenea ce etichetă pentru diferite impozite: statul lua oare-care contribuțiuni pentru cheltuelile războiului sub numele de *vinul armatei*— parcă ar fi fost vorba de un bacșis al soldatului.

Altcum, bacșisul soldatului a fost, sub o altă formă recunoscut și chiar tarifat, cel puțin pentru recruți. El se măsură după talia individului: 5 lire pentru un om de 5 picioare și un deget, 10 pentru unul de 5 picioare și 2 degete ș. a. m. d.

În secolul al 18-lea, bacșisul vinul, era a adevărată epidemie. Când se vindea ceva la mezat public, cei însărcinați cu vânzarea nu se jena să strige: «Atâtea livre, plus bacșisul!»

Servitorii primeau afară de locuință și leafă, hrană și o cantitate hotărâtă de vin sau un echivalent în bani a nume pentru acesta. În casele mari, unde servitorii erau pe atunci atât de numeroși, ei procura multă neplăcere acelor cari visita pe stăpânii lor.

Or-ce gentilimon era nevoit să dea ceva bani pentru «vin» servitorilor casei unde primesc o lungă ori o scurtă ospitalitate. Acest obicei venea în folosul stăpânului casei care putea astfel să fie cu puțină cheltueală un numeros slugărit. Deprinderea aceasta degenera adesea în abus. În Italia, în Anglita, cine mânca în oraș, găsea la esire pe toți servitorii casei însărați și cu mâinele întinse; iar în Franța se zicea că sunt case unde slugile erau așa de lacome și de nerușinate că venea mai scump să prânzești acolo decât la cel mai luxos otel.

În asemenea condițiuni, e lesne de înțeles că leafa însăși nu juca mare rol, și că «micile profituri» ale servitorilor le aduceau venituri bune. De aceea pretențiunile la salar erau foarte moderate; în general se plătea puțin și une-ori de loc. Ba se întâmpla uneori ca slugile pentru a putea să intre în vro-o casă bogată să dea ei bacșisuri majordomilor pentru a fi primiți. Ast-fel, Tallemant des Réaux povesteste în a sale *Historiettes* că lacheii, pentru a fi admiși să intre în serviciul casei finanțiarului Montauron, dădeau câte 10 pistole, adică 100 de fracți, vătafului de slujă.

Firește că de pe atunci bacșisul se obișnuia prin hanuri, cărciume, oteluri și cafenele.

Acesta era *bacșisul* obicinuit, oficial, ca să zicem astfel. Cel-alt de azi, e cel mai periculos, cel-alt fără de care, din nenorocirea moravurilor noastre încă ne europenisate bine, nu poți face un pas, nu poți scoate un act de la o autoritate, nu poți respira în libertate.

De acesta nu vorbim: vremea îl va înlătura.

TH. I. BERCAN

SECETA

Știrile oficiale ce sosese zilnic Ministerului de agricultură umplu de jale inimile tuturor rominilor, căci, afară de unele județe din Oltenia, se vede cu regret că mai în toată țara recolta e compromisă.

Seceta de anul acesta a fost cumplită. Sunt localități unde n'a plouat de 3 luni.

Situația agricolă, după veștile ce au sosit la 25 Maiu, e aceasta:

Județul Argeș.—Ploi puține. Recolta mediocră.

Județul Bacău.—După ploile căzute sunt speranțe de îndreptare.

Județul Buzău.—Timpul secetos, semănăturile în majoritate periclitare.

Județul Brăila.—Starea semănăturilor aceași.

Județul Covurlui.—Seceta continuă.

Județul Dâmbovița.—Ploi parțiale; sunt speranțe de îndreptare.

Județul Dolj.—Starea semănăturilor mai bună.

Județul Fălciu.—Lipsă de ploae; seceta continuă.

Județul Gorj.—Semănăturile merg bine.

Județul Ilfov.—Seceta continuă.

Județul Mehedinți.—Semănăturile se mențin bine.

Județul Neamța.—Starea semănăturilor mediocră.

Județul Olt.—Ploi parțiale, recolta mediocră.

Județul Prahova.—Ploi puține; starea semănăturilor rea.

Județul Putna.—Ploi parțiale; foarte puțină îndreptare.

Județul R-Sărat.—Seceta continuă.

Județul Roman.—Starea semănăturilor mediocră.

Județul Romanați.—Timpul secetos; semănăturile periclitare.

Județul Teleorman.—Starea semănăturilor mediocră.

Județul Tutova.—Grânele de toamnă perdute, cele de primăvară se mențin.

Județul Tulcea.—Seceta continuă.

Județul Vlasca.—Seceta băntue tot județul.

ABONAȚI NECINSTIȚI

Anul trecut am primit rugămintea de a trimite ziarul nostru la mai multe persoane. Ne-am executat cu toată plăcerea. Cea mai mare parte din acei doritori de o revistă enciclopedică, ne-au trimis imediat abonamentul.

S-au găsit însă câți-va domni, din ericire foarte puțini, cări au primit Foaiă regulat, iar la somațiile noastre, cincir ase la număr, au găsit de cuviință să se că.

Fiind-că avem principiul a nu tolera, ci să furăm averea altuia, nici să nu ne fure a noastră, denanțăm opiniei publice pe acești necinstiți domni, spre a se feri de ei în cele-altă relațiuni

Aceștia sunt:

1) N. I. Lupu, șef de portere, Roman.

2) N. Mateescu Movilă, învățator, com. Movilă, Putna.

3) M. T. Mihăilescu, impiegat docuri Brăila.

4) Titu Pomănescu, comuna Boroaca jud. Suceava.

5) Dobre Stănescu, notar, com. Bălăcianu jud. R-Sărat.

6) Ion Tănăsescu, gara Frățești Vlasca.

7) Preotul Pascu Popescu, com. Strenii-Dobreni

8) Preotul Stanciu Georgescu, com. Cottești jud. R-Sărat.

9) I. Alexandrescu, învățator com. Caraharman jud. Constanța.

10) Theodor Lepădatu, Str. Constan-dache 26 Galați.

Regretăm că am fost nevoiți a proceda ast-fel, — dar nu e vina noastră.

Dacă nici de astă dată acești dd. nu ne vor trimite abonamentul, le promitem o frumoasă surprisă.

ADMINISTRAȚIA

PAȚANILE LUI GULLIVER

Palatul regal era o clădire puțin regulată, era mai mult o grămadă de clădiri mai mari și mai mici, acoperind un spațiu de mai bine de două leghe; odăile principale erau înalte de cite 240 picioare.

Ca să vizitez orașul se dete lui Glumdalclici o trăsură; dînsa ședea în fund iar eu lângă dînsa în cutie. După cit am putut socoti, trăsura noastră era de mărimea sălei de la palatul Westminster din Londra. Intr'o zi trăsura se opri la mai multe prăvălii și atunci sute de cerșetori ne înconjurară cerând pomană.

Era un aspect hidos pentru orî și ce European. Erau șilozii, scîrboșii, murdari, acoperiți de rani, și unii chiar de viermi.

Toate acestea erau așa de mari și cetitorul își poate închipui desgustătorul aspect. De aceia îl rog pentru el și pentru mine să mă descrie de a-i descrie.

Regina îmi mai făcu o cutie mai mică pe care Glumdalclici să o poată purta pe genunchi.

Eram foarte bine văzut la curte și adesea regele și regina mă luaă la plimbare cu ei.

Aveam în această cutie un pat suspendat, sau mai bine zis un hamac, două fotolii care se legănau, masă și cele-altă necesare.

Eram foarte curios ca să ved templul principal și mai ales turnul, care era cel mai înalt edificiu din întreg regatul

Glumdalcliei mă conduse; mărturisesc că m'am înșelat, acest turn nu era așa de înalt, avea o înălțime de 3000 picioare numai.

Din vârful lui totul și se pare în stare normală, alte priviri însă se desfășură ochilor cînd te urci în turnul bisericei Salisbury din Londra. Zidurile aveau o grosime aproape de 100 picioare și erau făcute din piatră.

Ele erau împodobite cu statui colosale. Am măsurat degetul unei asemenea statui care se dărâmasă și căzuse jos, și am găsit că avea o lungime de patru picioare.

Glumdalclici îl înveli într'o batistă și-l luă cu dînsa.

Sărmanei copile îi plăceau mult jucăriile, lucru de altmîntrelea prea natural pentru frageda ei vîrstă.

Bucătăria regelui era splendidă, era un mare și frumos palat. Cuptorul se aseamăna cu clopotnița bisericei Sfântul Paul din Londra. Dacă ași descrie enormele cupatoare, străchini și vase frigările și fripturile, de abia ași fi de crezut; cel puțin compatrioții mei mă vor învinovați de exagerație.

Ca să înlătur aceste neplăceri și spre a nu fi învinovați că nu pot descrie niște lucruri așa de minunate, dacă această lucrare ar fi vre-odată tradusă în limba poporului din Brobdignac și ar fi cetită de locuitorii acestui regat și de regele lor, mai bine tac.

Ceva minunat erau și grajdurile regelui,

care poseda mai mult de 600 de cai, fiecare înalt de 50 sau de 60 de picioare.

Regele în timpul paradelor era urmat de o gardă de 500 cavaleri, trupă cari îmi făcu cea mai bună impresie. Dar cînd văzui toată armata arangiată în ordine de luptă, spectacolul mi se păru impunător.

Dacă talia mea cea mică nu m'ar fi expus la miș de accidente, ași fi trăit foarte bine în această țară. Glumdalclici mă dusea câte odată prin grădinele regelui și îmi dădea drumul să mă plimb pe jos. Intr'o zi dădui ocazie piticului reginei să făcă o ștregărie pe seama mea.

Dînsul ne urma în grădină, ne oprirăm sub un arbore și îi spuselui o vorbă care îl supără. Ca să-și răsbune de gluma mea, dînsul scutură o ramură plină de fructe de grosimea unor butoaie ca cele ce se fabrică la Bristol. Unul căzu asupra mea și mă trânti cu nasul pe pămînt. Dar pentru că fusesem eu provocatorul, am crezut de cuviință să tac.

În altă zi pe un timp noros, mă plimbam prin grădina palatului, cînd începu o ploaie însoțită de grindină. Am fost rănit, muiat până la oase și timp de opt zile am stat în pat. Trebuie să știți că piatra avea o mărime neobicinuită, de 1800 de ori mai mare ca bobul de porumb.

Dar un accident și mai periculos mi se întâmplă în aceiași grădină.

POȘTA REDACȚIEI

Lorac. La vreme da. — V. M. Mam. E ceva.

A. Alecher. Da. — Dițan-Dumery. Cu regret nu Alta G. D. Nis. Prea banală ca subiect. Alt-ceva mai nou. Al. P. Udup. Nu E. ceva dar trebuie încă. — C. Nuf. Subiect deja cântat de mulți. Vrem să mai vedem și altul. Pedro Da. Euriot. G.

În no. 18 sau 19 nu s'a publicat nimic de Rezzia. Ce facem cu 15 b. Regretăm, dar nu se pot publica dările de samă. — Mela Da. V. Enăceanu. La vreme da. E. Da. De la tei. De geaba ne credeți rei. Nu e așa. Avem toată buna voință a publica d'ale începătorilor, dar ne gîndim la cei 5000 de abonați și cititori ce avem, cari pretind a le da ceva. Tot nu merge. Mai încercați și noi suntem gata cu plăcere. Nabu. Nu. — Celor alți în no. viitor.

MINISTERUL DE INTERNE

Direcția generală a închisurilor

PUBLICAȚIE

Se face cunoscut că în ziua de 11 Iunie a. c. se va tine licitație publică, cu oferte sigilate, la această Direcțiune, în localul Ministerului de interne, pentru aprovizionarea penitenciarului Văcărești cu următoarele furaje:

70.760	kilograme fân.
17.690	» pae.
17.690	» orz.
35.380	» ověz.

Licitația se va ține după condițiunile coprinse în publicația No. 7344 inserată în Monitorul Oficial No. 123 din ³/₁₅ Septembrie 1897, cu următoarele adăogiri:

Din cantitățile notate mai sus, se va preda la penitenciarul Văcărești, în termen de trei zile de la contractare, 21344 kilograme fân, 5336 kg. paie 5336 kg. orz și 10672 kg. ověz, iar restul de cantități se va preda după noua recoltă și cel mult până la 1 Septembrie a. c.